

Pocínování ztuha sletovaného a kovaného kuchyňského a domácího náradí měděného náleží výhradně k oprávnění mědikovců, kdežto pocínování všeho ostatního kovového náradí přísluší společně a stejně mědikovcům a klempířům (obch. a živn. komora pražská). K nastoupení a samostatnému provozování živnosti mědikovecké opravňuje vysvědčení odborných škol v Celovci a v Chomutově, jakož i mechanicko-technické odborné školy při státní průmyslové škole v Praze (srv. č. 8. min. nař. ze dne 17. září 1883 č. 150 ř. z.).

Živnost mlynářská a pecnářská.

I. Podstata.

Podstata živnosti mlynářské záleží v tom, že se z určitých plodin přírodních, totiž z obilí, mechanickým způsobem rozmělněného, jakož i z čistěného, a roztříděného podle svých součástek vyrábí krupice, mouka a pod. Těchto výrobků lze přímo užívat (konsumovati) teprve dalším spracováním (úpravou), t. j. uvařením neb upečením; v této způsobě nejsou však více již výrobky mlynářskými, nýbrž pokrmem nebo chlebem. I jeví se býti krupice, mouka atd. polotvary (polofabrikáty), jichž výroba přináleží mlynářům, kdežto přeměna jich ve produkt bezprostředně způsobilý ku požívání, jakým jest ku př. chléb, vyhrazena jest pekařům. Dalo by se tudíž považovati ještě tak spíše mlynářství za pomocnou živnost pekařství, ale nikterak obráceně snad pekařství za pomocnou živnost mlynářův. Od prastarých dob bylo mletí obilí a spracovávání mouky na chléb zaměstnáním společným, a teprve během středověku odstěpilo se pecnářství, spracovávající mouku bílou, jakožto živnost samostatná a zvláštní; chléb černý pekli se však i napotomně ve mlýnech a bylo tudíž pecnářství tu po živnostensku provozováno. Již i mlýnské řády z let 1644, 1708, 1713 a 1750 považovaly chléb za zušlechtěný výrobek průmyslu domácího; nařízení dv. kanceláře ze dne 16. března 1808 poznamenává výslovně, že v uvážení toho, že mlynáři na venkově od nepaměti pekli samožitný chléb, nelze jim ovšem v obyčeji tomto překážeti, jelikož není všude pekařů a proto zamítnuta byla též žádost venkovských mistrů pekařských, podaná k panovníkovi, aby mlynářům zakázáno bylo pecnářství, mlynářům však v nařízení tomto opětně »přísně přikázáno« (»eingebunden«), aby se jen zabývali pečením chleba samožitého (domáčího, černého). Toto oprávnění mlynářů péci chleba uznává se také výslovně v dekretch dv. kanceláře ze dne 30. července 1818 a ze dne 27. srpna 1818. Jelikož tedy oprávnění jsou mlynáři péci černý chléb především na základě předpisů zákonných, jichž původ hledati sluší již v dobách nejužší povinnosti cechovního přímusu, a které také za působnosti řádu živnostenského z r. 1859 nenarazilo na odpor nižádný, nastává otázka, zdali řádem živnostenským zrušeny byly ony zmíněné starší řády mlýnské a dekrety dv. kanceláře. Článek III. vyhl. patentu k řádu živn. odňal účinnost všechněm starším normám pořádajícím živnostenské provozování, pokud se nesnášely s předpisy řádu živnostenského z r. 1859. A tak zůstala veškera ustanovení o poměrech v tomto zákonu neuspořádaných nedotknuta a zejména i mnohé dílem na starých privilegiích a dekretch, dílem na psaní obyčejovém se zakládající normy o rozsahu práva živnostenského.

Za vzpomenutých okolností nesluší však považovati snad za nutnost absolutní, aby proto již, že živnost pekařská byla prohlášena za živnost řemeslnou a že k nastoupení jejímu vyhledává se průkaz způsobilosti,

uchýliti se musilo od norem dosud zachovávaných a dle toho vyměřený pojem mlynářství a pekařství zahrnouti, jakož i dále pojem živnosti pekařské rozšiřovati dokonce tou měrou, že by se pekařům přiznávalo výhradné právo i k pecnářství chleba z černé mouky vedle pekařů z bílé mouky výrobky své provádějících a že by toto oprávnění se mlynářům odepřítí mělo (dobrozd. obch. a živn. komory vídeňské, sb. Freye a Mareše str. 333 a násl.). Jsou tudíž mlynáři základem mravu dosavad v zemi platného oprávnění provozovati výrobu černého chleba jakožto vedlejší živnost pomocí domácích lidí nebo zvláštních sil pomocných (min. nař. ze dne 14. října 1884 č. 166 ř. z., srv. dobrozdání obch. a živn. komory vídeňské, sbírka Freye a Mareše str. 333.)

II. Pecnářství mlynáři provozované.

Zamýšlí-li mlynář zároveň provozovati pecnářskou živnost s černým chlebem, musí ohlásiti i tuto živnost; neboť jak § 11 řádu živn., tak i § 9 živn. nov. dovolují současně provozovati několik živností, avšak §§ 13 a 14 řádu živn., i §§ 11 a 12 živn. novely ukládají dotyčnému podnikateli za povinnost, aby před nastoupením živnosti své úřadu opověď učinil. Ježto pecnářství černého chleba nesouvisí nutně se živností mlynářskou, dlužno opověděti vždy živnostenské provozování pecnářství černého chleba (rozh. soud. dv. správ. ze dne 18. ledna 1887 č. 181, sb. »Budwinski« č. 3884). Provozuje-li se živnost pecnářství černého chleba mlynářem, avšak v rozsáhlejším objemu, nežli jak vyznačen jest v cit. shora min. nař. ze dne 14. října 1884 č. 166 ř. z., budiž mlynář co do pecnářství chleba černého považován za živnostníka samostatného. Vedle ustanovení řádu živnost. z r. 1859 bylo pecnářství chleba černého živností svobodnou a nikoli pouhým oprávněním živnosti mlynářské. Živnostenskou novelou z r. 1883 nastala ovšem jakási změna v tom smyslu, že k pečení černého chleba provozovanému jen v rozsahu vyznačeném oním min. nař. ze dne 14. října 1884 č. 166 ř. z., oprávněn jest mlynář základem již své vlastní živnosti; avšak jen pouhou důsledností tohoto ustanovení jest, že když provozuje mlynář pečení chleba černého po živnostensku sice, ale v rozsáhlejším objemu než jak naznačeno v min. nař. ze dne 14. října 1884, pokládati dlužno pak mlynáře co do pecnářství černého chleba za samostatného živnostníka a tudíž i za člena společenstva pekařů (rozh. soud. dv. správ. ze dne 15. června 1889 č. 2178 sb. »Budwinski« č. 4749).

III. Obchod moukou.

Mlynář jest oprávněn vyráběti z obilí moučné výrobky všeho druhu a prodávati i vlastní výrobky své i podobné výrobky jiných mlynářů bez nejmenší závadnosti a bez ohledu k tomu, zda sám obilí dodává čili nic, jelikož dle § 37 odst. 2 řádu živn. nemá místa nižádné obmezování na prodej zboží vlastní výroby; nelze tedy z příčiny této mlynáři brániti, aby provozoval formální obchod moukou a odbýval mouku výroby vlastní nebo cizí v libovolném množství (min. výnos ze dne 19. září 1887 č. 3026. Srv. též dobrozd. obchodní a živn. komory ve Vídni a v Linci).

Živnost modistská a ozdobnická.

Živnost modistská zahrnuje v sobě právě jak dle povahy své, tak podle dosavadního všeobecného zvyku a praktické potřeby nejen zhotovování dámských klobouků, nýbrž i opravu a prodej potřeb pro dámský výstroj. Pokud se modistky výzdobou dámských klobouků zabývají, potud přináležejí jejich výdělková činnost ku svobodným živnostem